

100 V

Peltolan Sairauskassa

12.4.1902 – 12.4.2002

Sisällysluettelo

Sata vuotta sairauskassan toimintaa Penttilässä

1. Alkutaipaleet 1920-luvulle saakka
 - 1.1 Kuvernööri vahvistaa Karsikon ja Penttilän sahojen työväen sairaus- ja Hautausapu kassan säännöt 12.4.1902
 - 1.2 C. J. Cederberg lahjoittaa sairauskassan alkupääoman 500 mk
 - 1.3 Jäsenmaksuna peritään penni jokaista alkavaa markkaa kohden
2. 1920-luvulla muutoksen tuulet puhaltava
 - 2.1 Kaukas Fabrik lopettaa Karsikon, Pekkalan ja Penttilä sahat. Sairauskassa keskeyttää maksunsa, Kontiolahden kunta havitteli kassan varoja
 - 2.2 Repola Wood Ltd Oy aloittaa sahaukset Penttilässä. Kassan nimeksi muutetaan Penttilän sahan Työväestön sairaus- ja hautausapukassa
 - 2.3 Johtokunnan asiat sovittiin tupakkipuheilla ja riita-asiat ratkaistiin sovintolautakunnassa
 - 2.4 Sairauskassan 25-vuotisjuhlia vietettiin keskuskonttorilla
3. 1930-luvun pulavuosina elettiin vuosi kerrallaan, sairastettiin ja kuoltiin
 - 3.1 Sairauskassan toiminnoista useiden vuosien tiedot kateissa
 - 3.2 Säännöllisempi toiminta alkaa. Työnantajan maksuosuutta 50 %:sta muutetaan 10 000 mk vuodessa
 - 3.3 Alkoi Talvisota ja kassan jäsenmäärä supistui alle kahdensadan
 - 3.4 Valtioneuvoston kiertokirje, luovutusvero kassan varoista valtiolle
4. 1940-luku sodanjälkeiset vuodet
 - 4.1 Kassan nimi muutettiin kuuluvaksi, Repola-Viipuri Oy:n Joensuun Tehtaitten sairaus- ja hautausavustuskassa.
 - 4.2 Sairaanhoidon kustannuksia alettiin korvata
 - 4.3 Sairauspäivärahan karenssiaika lyheni kolmeen päivään
 - 4.4 Äitiysavustus korvauksen piiriin
 - 4.5 Pakollinen lääkärintarkastus kassan jäsenille. ”Sairauskassan hallitusta epäillään työnantajan kätyriksi” Hallitus eroaa.
5. 1950-luvulla Rauma-Repola Oy:n Joensuun tehtaitten sairauskassaksi
 - 5.1 Rauma-Repola Oy:n Joensuun Tehtaitten Sairaus- ja hautausavustuskassa, nimenmuutos hyväksytty
 - 5.2 Sairauskassan 50-vuotisjuhlat Penttilässä
 - 5.3 Keskussairaala valmistuu, pelätään kassan korvausmenojen kasvavan
 - 5.4
6. 1960-luku oli kasvun ja lainmuutosten vuosikymmen
 - 6.1 Kassan nimi muutettiin, Rauma-Repola Oy:n Joensuun tehtaitten avustuskassaksi
 - 6.2 Sairasvakuutuslaki tuli voimaan. Kevätkokouksessa 1964 tehtiin tarvittavat sääntömuutosehdotukset
 - 6.3 Lisäetuisuudet korvausten piiriin
 - 6.4 Sääntömuutokset viranomaisten tiukassa valvonnassa
 - 6.5 Sairausajan palkanmaksu sairauskassan kautta
 - 6.6 Kansanterveyslaki tuli voimaan 1972 ja kunnalliset terveyskeskukset aloittivat Toimintansa
7. 1970-luvulla Rauma-Repola Oy:n Joensuun Konepaja rakennetaan.
 - 7.1 Konepajan työntekijät liittyvät sairauskassaan

- 7.2 Sairauskassanhoitajan äkillisen poismenon johdosta sairauskassa kaaoksessa.....
- 7.3 Kassanhoitajaksi Maire Ikonen, toiminta vakiintuu ja uudistuu
- 7.4 Hampaiden hoito korvauksen piiriin
- 7.5 Silmälasikorvaukset korvausten piiriin
- 7.6 Sairauskassan 75-toimintavuosi

8. 1980-luku vaikeuksien vuosikymmen

- 8.1 Talous tiukoilla, alijäämäiset tilinpäätökset
- 8.2 Rauma-Repola Oy tekee päätökset lopettaa toiminnat Penttilässä
- 8.3 Sairauskassan toiminnan jatkamisesta käsittelevä kokous Penttilän sahalla
- 8.4 Neuvottelut uusien jäsenten hankkimisesta aloitetaan
- 8.5 Rauma-Repola Oy:n Savonlinnan telan työntekijät ja toimihenkilöt sekä Joensuun konepajan toimihenkilöt liittyvät sairauskassaan
- 8.6 Ylemmät toimihenkilöt ja eläkeläiset mukaan sairauskassaan
- 8.7 Savonlinnan telakka lopetetaan, jäsenmäärä laskee huolestuttavasti

9. 1990- luvulla uusien haasteiden aika

- 9.1 Eläkeläisten jäsenmaksutulon arviot pettivät, kassalle suuri toiminnan alijäämä
- 9.2 Täydennyspäivärahat muuttuvat veronalaiseksi tuloksi, oli kova isku köyhälle kassalle.
- 9.3 Kassa muuttaa sääntöjään ja alentaa etuisuuksiaan. Kassan nimi muuttui Peltolan

Sairauskassaksi

- 9.4 Toiminnoissa siirrytään tietokoneaikaan
- 9.5 Yhtiö lopettaa omat terveystalvelut ja siirtyy ostopalveluihin
- 9.6 Sairauskassan toimisto siirretään konepajalle
- 9.7 Samansuuruiset jäsenmaksut kaikille jäsenille

10. Sairauskassan hallinto

- 10.1 Hallitusten puheenjohtaja
- 10.2 Sairauskassan johtajat
- 10.3 Sairauskassan hallituksen jäsenet ja varajäsenet
- 10.4 Tilintarkastajat ja varatilintarkastajat

11. Kassan jäsenmäärät

- 11.1 Jäsenmäärän tarkastelussa huomioitava
- 11.2 Kassan maksamien korvausten kehitys

12. Uusi vuosituhat

- 12.1 Timberjack Oy myydään Amerikkalaisille

Sata vuotta sairauskassan toimintaa Penttilässä.

” Kuopion läänin Kuvernöörin päätös Joensuun kaupungissa kotipaikka oikeutta nauttiva ” Osakeyhtiö Gustaf Cederberg ” nimisen toiminimen puolesta täällä tehtyyn anomukseen saada vahvistus Pekkanen ja Penttilän sahojen työväestön sairaus- ja hautausapukassan säännöille.”

” Tämän asian olen tutkinut; ja katson oikeaksi Pekkanen ja Penttilän sahojen työväestön sairaus- ja hautausapukassan säännöt hyväksyä ja asianomaisten noudatettavaksi täten vahvistaa, ollen muuten määräykset syyskuun 2 päivänä 1897 työntekijäin apukassoista annetussa Keisarillisessa asetuksessa tarkoin noudatettavat.”

”Kuopiossa Lääninkansliassa huhtikuun 12. päivänä 1902 A. Spång”

Sairauskassatoimintaa 100 vuotta 12.4.2002.

Sata vuotta on pitkä aika minkä tahansa yrityksen, yhdistyksen tai järjestön toiminnassa. Siinä ajassa on muuttunut merkittävästi koko suomalainen yhteiskunta ja niin myös sairauskassan toiminta. Sen vuoksi on syytä raottaa menneisyyttä ja tarkastella kassan historiaa tämän pitkän aikajakson kuluessa.

Avustuskassojen toiminta ulottaa juurensa jo 1600-luvulle, jolloin Suomessa oli ammattialakohtaisten yhteenliittymien toiminnassa piirteitä, joita voidaan löytää vielä nykyaikaisista avustuskassoista. 1700-luvulla ammattikuntien kassoista muuttui suurin osa työläisten ja käsityöläisten kassoiksi, osa jatkoi entisellään. Myös yksityisluontoisia kassoja oli olemassa. Suurin kassojen tarve oli tehdastyöläisten joukossa ja näitä kassoja työnantaja tukikin avustuksin ja lahjoituksin. Kassojen antama tuki oli tietenkin tarpeen, koska suomalainen sosiaaliturva oli hyvin kehittymätöntä

1800-luvun lopulla annettiin asetus, jolla kassat joutuivat hakemaan säännöilleen vahvistuksen viranomaisilta. Näin saatiin yleiset ohjeet toiminnalle. Asetus määritteli myös sairaus- ja hautausavustusten lisäksi hallinnosta ja työnantajan avustuksista. Tämä asetus vuodelta 1897 oli pohjana sille lainuudistukselle, joka tuli voimaan avustuskassoista vuonna 1942.

Tämän historiikin teossa on ollut vaikeutena asiakirjojen puuttuminen 35:ltä alkuvuodelta. On täytynyt turvautua vanhojen jäsenten muistitietoihin, joita edellinen historiikin kirjoittaja Väinö Lihavainen on haastatellut kassan 50-vuotis historiikkia tehdessään. Lisäksi on ollut joitakin pöytäkirjaotteita ja päätöksiä sääntöjen muutoksista, jotka ovat säästyneet hävitykseltä. Näiden tietojen turvin on täytynyt luoda jonkinlainen kuva kassan alkuvuosikymmeniltä.

1. Alkutaipaleet 1920-luvulle saakka.

1.1 Kuvernööri vahvistaa Karsikon ja Penttilän sahojen työväen sairaus- ja hautausapu-kassan säännöt 12.4.1902.

Karsikon ja Penttilän sahojen työväen sairaus- ja hautausapukassan säännöt oli vahvistettu kuvernöörin virastossa 12.4.1902, jolloin siis ensimmäinen sairauskassa aloitti toimintansa. Kassan kotipaikka oli Kontiolahti. Asia oli ollut ilmeisesti jo kauan vireillä, koska siitä oli jo 2.3 ja 30.4. 1901 saatu Teollisuushallitukselta lausunto.

1.2 Cederberg lahjoittaa sairauskassan alkupääoman 500 mk.

Karsikon, Pekkalan ja Penttilän sahojen omistaja patruuna C. J. Cederberg lahjoitti kassalle alkupääoman 500 mk. Sen ajan rahana se oli niin suuri summa, että se herätti ihmettelyä lahjoittajan suuresta anteliaisuudesta.

Sairauskassan ensimmäinen johtokunta oli seuraava:

Karsikon saha:

Työntekijöiden edustajat: Henrik Piironen, Pietari Roivas ja Aleks
Lihavainen
Työnantajan edustaja: Westerlund

Penttilän saha:

Työntekijöiden edustajat: P. Burman ja E. Burman
Työnantajan edustaja: Janne Makkonen

Pekkalan saha:

Työntekijöiden edustajista ei ole tietoa
Työnantajan edustaja: H. Partanen

Mielenkiinto kassaa kohtaan oli työväestön keskuudessa hyvin laimeaa. Syynä siihen on ollut osaltaan tietämättömyys ja vähäinen kiinnostus yleisiä asioita kohtaan, mutta suurimpana syynä oli työnantajan pitkälle menevä määräysvalta kassan asioissa. Työväestön taholta tulleet esitykset sekä johtokunnan- että yleiskokouksissa sai työnantajan edustajan taholta torjuvan vastauksen joskus hyvinkin jyrkin ilmauksin.

1.3 Jäsenmaksuna peritään penni jokaista alkavaa markkaa kohden.

Kassaan kuulumisen oli pakollista eikä ikärajaa ollut. Kassan osakas suoritti yhden pennin jokaisesta ansaitsemastaan markasta. Työnantaja maksoi kaikkien kassan osakasten maksamasta määrästä 50 %.

Sairausapuna annettiin 40 % keskipäiväpalkasta, ei kuitenkaan enempää kuin kaksi markkaa päivässä. Tähän sääntöjen sallimaan korkeimpaan päiväpalkkaan ei käytännössä päästy, koska päiväansiot liikkuivat markan molemmin puolin. Työtapaturmasta aiheutunut sairausapu oli 60 %, ei kuitenkaan enempää kuin 2,50 mk. Hautausapu oli 30 mk, jos vainajalta jäi lesken lisäksi lapsia. Muuten se oli 20 mk. Hautausavustuksen sai vasta neljän jäsenyysvuoden jälkeen. Sairausavustuksessa oli kuuden päivän karenssi. Pisin yhtäjaksoinen avustusaika oli 50 päivää. Sairausavustusta hoitokustannuksista ei maksettu heti alkuun. Jos joku sairastuttuaan oli avun tarpeessa, veloitettiin joku johtokunnan jäsenistä käymään potilaan luona tarkastamassa, että kyseessä oli todella sairaus eikä pinnaus. Vasta sen jälkeen johtokunta päätti avustuksen antamisesta.

Vuonna 1905 astui voimaan uudet säännöt. Sairausapu kohosi 60 %:n ja hautausapu 50 mk:n. Kuolemantapauksen johdosta jäseniltä perittiin ylimääräinen 25 pennin maksu. Osakkaalla, joka oli kuulunut kassaan kahdeksan vuotta, oli oikeus hautausapuun yhden vuoden ajan kassasta eroamisen jälkeen.

Seuraavat tiedot ovat saatavissa vuodelta 1919. Johtokuntaan kuuluivat työntekijöiden edustajina:

O. Turunen, P. Burman, J. Laine, E. Burman ja E. Mutanen, työnantajan edustajina: J. Makkonen, Juho Forsberg ja H. Partanen. Puheenjohtajana toimi Juho Forsberg.

Samana vuonna johtokunta esitti vuosikokoukselle sääntöjen III luvun 10 §:n muuttamista niin, että sairausapu nostettaisiin 60 %:n, mutta ei enempään kuin 10 mk:n ja hautausapu 200 mk:n. Kuolemantapaus aiheutti 75 pennin lisämaksun kassan jäsenille. Tapaturman aiheuttamien korvausten maksaminen kassan kautta esitettiin lopetettavaksi, koska kaikki osakkaat (jäsenet) oli vakuutettu Teollisuuden Harjoittajien Tapaturmavakuutusyhdistyksessä.

Yleinen kokous vahvisti muutosesityksen ja lääninhallitus vahvisti säännöt 9.3.1920.

2. 1920-luvulla muutoksen tuulet puhaltavat.

- 2.1 Kaukas Fabrik lopettaa Karsikon, Pekkalan ja Penttilä sahat. Sairauskassa keskeyttää maksunsa, Kontiolahden kunta havitteli kassan varoja.

Vuonna 1923 Penttilän, Karsikon ja Pekkalan sahat vaihtoivat omistajaa. Uusi omistaja Kaukas Fabrik, lopetti toiminnan ensin Karsikon ja Pekkalan sahoilla ja jonkin ajan kuluttua myös Penttilän sahalla. Sahat jäivät seisomaan. Kassa, joka sääntöjen mukaan kahden vuoden kuluttua lakkauttamisesta siirtyisi kunnalle, lopetti maksunsa. Eräiden tietojen mukaan Kontiolahden kunta jo havitteli saavansa kassan haltuunsa, koska 1921 kunnasta erotettua Pielisensuuta ei vielä säännöissä mainittu, vaan niissä oli kassan kotipaikkana Kontiolahti.

- 2.2 Repola Wood Ltd Oy aloittaa sahaukset Penttilässä. Kassan nimeksi muutetaan Penttilän sahan Työväestön sairaus- ja hautausapukassa.

Seuraavana vuonna, siis 1924 Penttilän saha vaihtoi taas omistajaa. Omistajaksi tuli Repola Wood Ltd Oy. Sahaukset Penttilässä aloitettiin saman vuoden syksynä ja niin kassa pääsi taas aloittamaan toimintansa. Kassan nimeksi tuli Penttilän sahan Työväestön sairaus- ja hautausapukassa.

Vuoden 1925 johtokuntaan valittiin työntekijöiden edustajina :

Aleks Lihavainen, Kalle Koponen, Heikki Tarvainen, Konsta Kirkinen, Kalle Ilvonen ja Juho Soikkeli, sekä työnantajan edustajina: Antti Laatikainen, A Reinikainen ja J. Laitainen. Johtokunnan puheenjohtajaksi valittiin työnjohtaja Antti Laatikainen, joka hoiti tehtävää kuolemaansa saakka eli vuoden 1941 lokakuulle. Rahastonhoitajaksi tuli myös työnantajan edustaja A. Reinikainen. Johtokunnan ensimmäinen tehtävä oli sääntöjen muutosesitys vuosikokoukselle, joka hyväksyi sen 23.11.1924. Maaherran päätös sääntömuutokselle saatiin 24.2.1925.

Koska Pekkalan ja Karsikon sahat eivät kuuluneet enää uudelle omistajalle, jäivät ne tietenkin pois kassan nimestä ja toimintapiiristä. "Alasahalle", kuten Penttilän sahaa silloin yleisesti kutsuttiin, keskittyi koko toiminta. Oleellisimpia muutoksia uusituissa säännöissä oli mm., että jos kassan varat eivät jonakin vuonna riittäisi menojen

kattamiseen, lainaisi työnantaja puuttuvan määrän. Työnantajalla olisi kuitenkin oikeus saada seuraavan vuoden säästöistä takaisin antamansa laina.

Jäsenmaksu oli yksi penni jokaisesta täydestä markasta. Sairauspäiväraha kohosi 12 mk:n. Sen maksaminen aloitettiin ensimmäisestä päivästä alkaen ja sitä maksettiin korkeintaan 120 päivältä. Korvaus työtapaturmista lopetettiin ja se siirtyi vakuutuslaitoksen hoidettavaksi. Hautausavustus oli 350 mk. Kuolemantapauksissa jokainen kassan jäsen veloitettiin suorittamaan kassalle yhden ylimääräisen markan. Jäsenen sairaalamaksut korvasi kassa ja lisäksi perheellisille maksettiin 12 mk päivältä.

Ylijäämä kassan varoista siirrettiin vararahastoon. Kun vararahasto oli kasvanut 300.000 mk:n oli seuraavassa vuosikokouksessa käsiteltävä maksujen alentamista.

2.3 Johtokunnan asiat sovittiin tupakkipuheilla ja riita-asiat ratkaistiin sovintolauta-kunnassa.

Johtokunnan asiat hoidettiin vähän siihen tapaan, että puheenjohtaja kävi toisten johtokunnan jäsenten luona ja asiat sovittiin keskenään ns. "tupakkapuheena".

Osakkaan ja johtokunnan sekä työnantajan ja johtokunnan välisen riita-asian ratkaisi sovintolautakunta, johon kumpikin asianomainen valitsi kaksi jäsentä ja nämä valitsivat viidennen puheenjohtajakseen.

Kassan kokoukset eivät yleensä kiinnostaneet jäseniä, mutta sattui sentään joskus poikkeuksiakin. Sellainen oli vuonna 1927, kun Mäntylän asuntoalueen silloiset heinäpellot yhtiö lohkoivat omakotitonteiksi työläisilleen. Jotkut olivat ehdottaneet, että kassa lainaisi rahaa rakentajille. Hyvin myrskyisässä kokouksessa asia kuitenkin raukesi. Oli myös toinen jäseniä kiinnostava kokous. Siinä käsiteltiin ns. "konjakkijuttua". Syytöstulva singottiin puheenjohtajaan, rahastonhoitajaan ja muihin asianosaisiin "koijareihin". Elettiin kieltoaikaa ja jotkut olivat keksineet, että lääkärin antamalla konjakkireseptillä sai järjestettyä ilmaista illan viihdykettä. Tapahtumat tulivat ilmi ja lääkitsemiset loppuivat siihen.

Vuonna 1927 tuli voimaan myös uudet säännöt, jotka oli vahvistettu läänin kansliassa Kuopiossa 11.5.1927. Sairausapu säilyi entisellään eli 12 mk päivässä ja enimmäisaika oli 120 päivää. Kassan lukuun alettiin ostamaan lääkkeitä, joita työnantajan palkkaama sairaanhoitaja voi käyttää antaessaan ensimmäistä sairausapua kassan osakkaille (jäsenille). Hautausapu nousi 500 mk:n yhden vuoden kassaan kuuluneelle. Kuolemantapauksen sattuessa jokainen jäsen veloitettiin maksamaan kassaan 1.50 mk lisämaksu.

Työnantajan suorittama maksu oli 50 % kassan osakasten suorittamista jäsenmaksusta, joka oli yksi penni jokaisesta täydestä markasta ja yli 50 pennin ylittävä katsottiin täydeksi markaksi.

2.4 Sairauskassan 25-vuotisjuhla vietettiin keskuskonttorilla.

Vuonna 1927 oli kassan 25-vuotisjuhlat. Ne pidettiin keskuskonttorin metsän puoleisella aukiolla todennäköisesti kesällä. Osanotto oli runsasta. Oli järjestetty ohjelmaa ja tarjoilua. Tarjoilusta mainittakoon mm. kahvi ja tupakka.

Seuraavat tiedot ovat vuodelta 1929. Rekisteriin on merkitty 21.5.1929 hallitus, johon kuuluivat: V. Taskinen, H. Mahonen, Y. Mahonen, E. Vallius, H. Torvinen, O. J. Koistinen,

A. Reinikainen, J. Laitinen ja A. Laatikainen. Kolme viimemainittua olivat työnantajan edustajia.

3. 1930-luvun pulavuosina elettiin vuosi kerrallaan, sairastettiin ja kuoltiin.

3.1 Sairauskassan toiminnoista useiden vuosien tiedot kateissa.

Sitten on monta vuotta, josta ei ole säilynyt tietoja. Ovatko hävinneet vahingossa vai miten? Se on jäänyt arvoitukseksi. Näihin vuosiin sisältyy ns. pulavuodetkin, jolloin kassan varat siirrettiin Savo-Karjalan Osakepankista ja Pohjoismaiden Yhdyspankista Kansallis-Osake-Pankkiin.

Elettiin vuosi kerrallaan. Valittiin johtokunta vuosittain. Sairastettiin ja kuoltiinkin. Rahastonhoitaja suoritti puheenjohtajan allekirjoittamalla kuitilla sääntöjen määräämät avustukset. Rahastonhoitajan siirryttyä Kannakselle kylällä kerrottiin, että, puheenjohtaja päätti ylhäisessä yksinäisyydessään avustusten antamisesta, kuka sai ja kuinka paljon.

3.2 Säännöllisempi toiminta alkaa. Työnantajan maksuosuutta 50 %:sta muutetaan 10 000 mk vuodessa.

Seuraavat tiedot ovat vuodelta 1938, josta alkaa kassan säännöllisempi toiminta. Uudet säännöt vahvistettiin 2.5.1938 lääninhallituksessa Kuopiossa. 10 §:n mukaan sairausapu muuttui siten, että sairausapua annettiin apukassan kokouksessa ja työnantajan vuodeksi kerrallaan vahvistama rahamäärä kultakin avunantopäivältä ja lisäksi lääkärin määräämät lääkkeet. Päiväraha oli 10 mk ja perheelliselle 14 mk. Kassan lukuun ostettiin myös lääkkeitä, joita kassan ja työnantajan palkkaama sairaanhoitaja voi käyttää antaessaan ensimmäistä sairausapua kassan osakkaille. Työnantajan maksama osuus, joka aikaisemmin oli ollut 50 % kassan osakasten maksamasta määrästä, oli nyt 10.000 mk vuodessa. Hautausavustus nousi 1.000 mk:n. Kuolemantapauksen sattuessa lisämaksu oli kultakin jäseneltä 3 mk. Vararahaston enimmäismäärä nousi 300.000 mk:sta 750.000 mk:n.

3.3 Alkoi Talvisota ja kassan jäsenmäärä supistui alle kahdensadan.

Vuosi 1939 oli merkittävä vuosi, niin kassalle, kuin koko Suomelle. 30.11.1939 alkoi talvisota. Kassan jäsenmäärä, joka oli ollut vuoden alussa 400, supistui 199 jäsenen miesten joutuessa sotarintamalle. Seuraavasta pöytäkirjasta käy ilmi alkava sapelienkalistelu itänaapurin kanssa, heijastuen kassan toimintaan muun muassa henkilövaihdoiksi johtokunnassa. Osa kassan johtokunnan jäsenistä on joutunut jättämään leipätyönsä ja luottamustehtävänsä siirtymällä Suomen puolustusvoimiin isänmaata puolustamaan.

Pöytäkirja tehty Penttilän sahan työväestön sairaus ja hautausapukassan osakasten yleisessä kevätkokouksessa Penttilän sahallä huhtik. 21 p. 1940

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin A.Laatikainen ja pöytäkirjan tekijäksi J.Pitkänen

Kokous katsottiin sääntöjen määrämällä tavalla kokoonkutsutuksi ja lailliseksi.

Luettiin julki johtokunnan laatima vuosikertomus ja tilinpäätös vuodelta 1939 ja tilintarkastajain antaman lausunnon nojalla myönnettiin täydellinen tili- ja vastuuvapaus johtokunnalle yllämainitulta vuodelta.

Koska johtokunnan jäseniä on "siellä jossakin" valittiin uusia varajäseniä heidän varalleen. Valittiin seuraavat. Juho Pietikäinen, Salomon Mannonen, Albin Parviainen, Aino Haverinen, Matti Tofvanen, Urho Sarola ja Vieno Hindikka.

Tämän pöytäkirjan tarkastajiksi A.Haverinen ja V. Parviainen.

Kokouksen puolesta A.Laatikainen

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty :29/4-40. J. Pitkänen Aino Haverinen A. Parviainen.

Uudet jäsenet eivät kuitenkaan joutuneet kertaakaan toimimaan kokouksessa, koska seuraava johtokunnan kokous pidettiin vasta 15.10.1940 ja silloin olivat jo läsnä entiset sodasta palanneet jäsenet.

3.4 Valtioneuvoston kiertokirje, luovutusvero kassan varoista valtiolle.

Johtokunta joutui heti vaikean pulman eteen. Valtioneuvosto säikäytti kiertokirjeellään, jossa arveltiin kassan joutuvan maksamaan luovutusvero kassan rahavaroista. Näin ei kuitenkaan tapahtunut, koska myöhemmissä pöytäkirjoissa eikä toimintakertomuksissa siitä mainita mitään.

Vuoden 1941 lokakuussa kuoli pitkäaikainen puheenjohtaja Antti Laatikainen ja hänen tilalleen siirtyi varapuheenjohtaja Väinö Mahonen. Tapaus oli sikäli historiallinen, koska ensimmäisen kerran työntekijäin edustajasta tuli johtokunnan puheenjohtaja kassan lähes nelikymenvuotisen toiminnan aikana.

Jatkosodan aikana kassan toiminta lienee jatkunut entiseen tapaan. Pöytäkirjoista ei paljon selviä. Tilinpäätöksen perusteella kassan varoja oli sijoitettu II jälleenrakennuslainaan, työn ja taistelun lainaan sekä sotalainaan. Puheenjohtajan siirryttyä toiselle paikkakunnalle, varapuheenjohtaja Väinö Auvisesta tuli puheenjohtaja.

4. 1940-luku sodanjälkeiset vuodet.

4.1 Sairauskassan nimi muutettiin kuuluvaksi, Repola-Viipuri Oy:n Joensuun Tehtaitten sairaus- ja hautausavustuskassa.

Vuoden 1945 kevätkokous vaati kassaa muuttamaan säännöt, jotka sitten ylimääräinen yleinen kokous hyväksyi 13.7.45. Sääntömuutos vahvistettiin sosiaaliministeriössä 22.12.45 ja se tuli voimaan 1.1.1946.

Avustuskassan nimeksi tuli Repola-Viipuri Oy:n Joensuun Tehtaitten sairaus- ja hautausavustuskassa. Myös muita muutoksia oli säännöissä:

- * Jäsenmaksu oli 1 % yhtiön maksamasta palkasta, ei kuitenkaan enempää kuukautta kohti kuin 45 % 8 §:n mukaisesta keskipäiväpalkasta.
- * Kassan jäsenyys oli edelleen pakollinen työntekijälle.
- * 55 vuotta täyttäneelle uudelle jäsenelle tai sitä vanhemmalle tuli ehto. Hänen oli maksettava ylimääräisenä maksuna summa, joka oli yhtä monta prosenttia hänen arvioidustaan vuosipalkasta kuin hänen vuosiansa määrä ja 54:n erotus.

Huomattava oli myös 6 §:n muutos.

- * Jos jäsen oli ollut viisi vuotta kassan jäsenenä erotessaan siitä, eikä ollut käyttänyt avustuksia enempää kuin 20 % maksamistaan jäsenmaksuista, hän sai erotessaan kymmenkertaisen sairausrahan. Jos vastaavasti jäsen oli ollut 10 vuotta jäsenenä eikä ollut käyttänyt avustuksia enempää kuin 20 %, sai hän erotessaan kassasta kaksikymmenkertaisen sairausrahan. Jäsenmaksun palautuksen ehtona oli kuitenkin, että ne voitiin ottaa käyttörahastosta.

4.2 Sairaanhoidon kustannuksia alettiin korvata.

Myös sairaanhoidon kustannuksia alettiin korvata 13 § :n mukaisesti:

- * Kassan hyväksymän lääkärin antama tai määräämä hoito kotona tai yleisessä sairaalassa tai yksityistapauksessa erikoissairaalassa tai parantolassa.
- * Puolet lääkärin määräämien lääkkeiden hinnasta sekä tarpeelliset puhdistus- ja sidostarpeet.
- * Hampaiden poisto.
- * Sairaan tai vahingoittuneen matka lääkäriin tai sairaalaan ja sieltä takaisin.
- * Sidosten, laitteiden ja apuneuvojen; kuten kainalosauvojen, tekojäsenten, tekosilmien ja silmälasien ensimmäinen hankkiminen.

4.3 Sairauspäivärahan karenssi aika lyheni kolmeen päivään.

Sairauspäivärahan karenssi aika lyheni kolmeen päivään ja sairausrahaa maksettiin 60 % siitä saavan jäsenen päiväpalkasta, ei kuitenkaan enempää kuin 60 % keskipäiväpalkasta. Myös rahastot: korvausrahasto, vararahasto ja käyttörahasto sekä niiden käyttötarkoitus ja kartuttaminen määriteltiin sääntömuutoksessa.

Voitaneen todeta, että tällä hetkellä voimassa olevien sääntöjen sairaanhoidon korvaukset ovat pitkälle samankaltaiset vuoden 1945 sääntöjen kanssa. Korvausten piiriin on vain tullut vuosien kuluessa lisää eri korvauslajeja ja on muutettu korvausmääriä ja -aikoja. Lakiteksti on tietenkin nykyaikaistunut.

Muutenkin vuoden 1945 säännöt ovat hyvin samankaltaiset myöhempien sääntöjen kanssa. Tämä pohjautuu vuonna 1942 annettuun lakiin avustuskassoista. Samana vuonna perustettiin myös Avustuskassojen Yhdistys, joka aloitti toimintansa vuoden 1943 alussa.

Avustuskassojen Yhdistys, nykyisin Vakuutuskassojen Yhdistys, laatii mallisäännöt, joita kassat käyttävät sääntöjensä ”runkona”. Vakuutuskassojen Yhdistys toimii myös asiantuntijaelimenä kassoja koskeissa asioissa. Sosiaali- ja terveysministeriö, nykyisin Vakuutusvalvontavirasto, kuitenkin hyväksyy säännöt.

4.4 Äitiysavustus korvauksen piiriin.

Huomattava lainmuutos oli vuonna 1948 äitiysavustuksen ottaminen korvausten piiriin. Niinpä sairauskassa muutti omia sääntöjään. Äitiysavustuksen sai jäsen, joka oli kuulunut kassaan vähintään vuoden. Korvaus oli 12,5-kertainen 8 §:ssä mainitusta keskipäiväpalkasta. Jäsenen aviovaimolle maksettiin puolet edellä mainitusta määrästä. Äitiysavustus on tietenkin vuosien kuluessa muuttunut moneen kertaan ja varsinkin sairausvakuutuslain voimaantulon jälkeen on noudatettu niitä määräyksiä. Myöhemmin on tullut myös työehtosopimuksen mukaiset äitiyspäivärahat ja kassojen oma lisäpäiväraha, jota nykyisin ei enää makseta.

Helmikuussa 1948 Jenny Nevalainen valittiin kassanhoitajaksi ja tässä toimessa hän oli kuolemaansa saakka. Hänen tehtäviinsä kuului myös sihteerinä olo kokouksissa. Tähän saakka pöytäkirjat mustakantiseen kirjaan oli kirjoittanut puheenjohtaja.

- 4.5 Pakollinen lääkärintarkastus kassan jäsenille. ”Sairauskassan hallitusta epäillään työnantajan kätyriksi”. Hallitus eroaa.

Vuonna 1949 tuli pakollinen lääkärintarkastus kaikille kassan jäsenille ja samalla oli tarkoitus saattaa terveystarkastus kuntoon kaikkien jäsenten kohdalta. Tämä oli hallituksen päätös, mutta toimenpide nostatti kovan vastustuksen jäsenten keskuudessa. Hallitusta syytettiin, että se oli työnantajan asialla työntekijöitä vastaan, vaikka asiasta äänestettäessä ei yhtään työnantajan edustajaa ollut paikalla. Hallituksen kanta jäi häviölle, joten hallitus pyysi eroa. Kolme ylimääräistä kokousta jouduttiin asian vuoksi pitämään. Toisessa kokouksessa eronnut hallitus valittiin uudelleen. Kolmannessa kokouksessa valittiin kuitenkin uusi hallitus, johon muutama henkilö vaihtui. Näin koville ne useimmat uudistukset yleensä ottavat, vaikka jälkeensä huomataankin ne hyviksi.

5. 1950-luvulla Rauma-Repola Oy:n tehtaitten sairauskassaksi.

- 5.1 Rauma-Repola Oy:n Joensuun Tehtaitten Sairaus- ja hautausavustuskassa, nimenmuutos hyväksytty.

Vuosi 1952 oli taas uudistuksen aikaa. Kassan sääntömuutos oli hyväksytty sosiaaliministeriössä 4.4.1952. Avustuskassan nimeksi tuli Rauma-Repola Oy:n Joensuun Tehtaitten Sairaus- ja hautausavustuskassa. Muita muutoksia tuli mm. 15 §:n. Jäsen, joka oli kassan kustannuksella sairaalahoidossa, sai siltä ajalta puolet päivärahan määrästä, paitsi jos hän oli perheen huoltaja, hän sai päivärahan kokonaan. Aikaisemman säännön mukaan ei päivärahaa maksettu ollenkaan ko. ajalta, paitsi perheen huoltajalle.

Tämä vuosi oli myöskin juhlavuosi, kassa täytti 50 vuotta.

- 5.2 Sairauskassan 50-vuotisjuhlat Penttilässä.

Maaliskuun kokous velvoitti hallituksen juhlien toimeenpanijaksi. Se järjestettiin 8.6. ulkoilmajuhlana Penttilän kauniissa männikössä. Tilaisuuteen oli saapunut kauniin sään vallitessa monisatapäinen joukko juhlimaan tapausta. 50 vuotiaan kassan vaihteita muisteltiin muun ohjelman, tarjoilun ja musiikin lomassa. Viimeksi mainitusta piti huolen Kontiolahden varuskuntasoihtokunta. Juhlapuheen piti Avustuskassojen Yhdistyksen puheenjohtaja A. Melkas. Puheissa muistettiin kiitollisena niitä edellisiä sukupolvia, jotka olivat aikanaan ymmärtäneet sen suuren merkityksen ja turvan, jonka tämänkaltaisen kassa tarjoaa jäsenilleen.

- 5.3 Keskussairaala valmistuu, pelätään kassan korvausmenojen kasvavan.

Vuonna 1954 valmistui Pohjois-Karjalan keskussairaala. Se tiesi kassalle lisää menoja sairaala- ja laboratoriokäyntien muodossa. Talous oli tiukalla. Vuodet -57 ja -58 olivatkin tappiollisia. Käyttörahojen loputtua olikin turvaututtava vararahastoon, jonka käyttöön saatiin lupa sosiaaliministeriöltä. Näin kävi toisenkin kerran, eli vuonna 1981. Tilinpäätöksen suuren alijäämän jälkeen jouduttiin turvautumaan vararahastoon ministeriön luvalla.

6. 1960-luku oli kasvun ja lainmuutosten vuosikymmen.

- 6.1 Kassan nimi muutettiin, Rauma-Repola Oy:n Joensuun tehtaitten avustuskassaksi.

Vuonna 1960 oli ryhdyttävä toimenpiteisiin talouden parantamiseksi. Väliaikaisena toimenpiteenä jäsenmaksua korotettiin 0,5 % ja äitiysavustus poistettiin määräajaksi.

Sääntöjen muutos pantiin toimeksi ja uudet säännöt tulivat voimaan 1.1.1961.

Muutoksia olivat mm.

- * Kassan nimi muuttui Rauma-Repola Oy:n Joensuun tehtaitten avustuskassaksi, ja kassan kotipaikka oli Joensuu, koska Pielisensuun kunta oli liitetty Joensuuhun.
- * Jäsenmaksu nousi yhdestä prosentista 1,25 prosenttiin.
- * Lääkärin määräämistä lääkkeistä korvattiin puolet (aikaisemmin kokonaan).
- * Lääkärin palkkiosta korvattiin 25 %, enintään 50 %, sen mukaan, kuin hallitus vuodeksi kerrallaan vahvisti.
- * Hampaiden poisto jäsenelle, joka oli kuulunut kassaan vuoden.
- * Kassan jäseneksi pääsy ilman lisämaksua 55-vuotialta poistettiin. Toimenpiteistä johtuen kassan talous elpyi jo seuraavana vuotena.

6.2 Sairasvakuutuslaki tuli voimaan. Kevätkokouksessa 1964 tehtiin tarvittavat sääntömuutosehdotukset.

Vuosi 1964 oli merkittävä vuosi sairauskassojen toiminnassa. Kyseisenä vuotena tuli voimaan sairausvakuutuslaki. Kassat, joiden jäsenmäärä oli vähintään 300, saivat hakea Kansaneläkelaitokselta oikeutta harjoittaa sairausvakuutuslain mukaista toimintaa. Asiasta keskusteltiin jo marraskuun 1963 kokouksessa sosiaaliministeriön ja Avustuskassojen Yhdistyksen tiedotteiden pohjalta. Asian valmistelu ja jäsenten ajan tasalla pitäminen annettiin hallituksen tehtäväksi. Puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja kassanhoitaja osallistuivat Avustuskassojen Yhdistyksen järjestämään neuvottelutilaisuuteen saamaan oppia ja valaistusta lain merkityksestä kassoille.

Kevätkokouksessa 15.3.1964 päätettiin hakea sairausvakuutuslain mukaista oikeutta. Mallisäännöt oli laadittu jo Avustuskassojen Yhdistyksessä ja ne olivat jäsenten nähtävänä kokouksessa. Sääntöihin tehtiin muutoksia ja omia esityksiä, jos oli tarpeen. Jäsenet olisivat halunneet liittää myös perheenjäsenet SV-lain mukaisten korvausten piiriin, mutta työnantaja ei suostunut siihen esittäen syyksi, ettei heillä ollut tarjottavana sopivaa huoneistoa kassan käyttöön. Säännöt hyväksyttiin sosiaaliministeriössä 23.6.1964 ja kassa aloitti toimintansa työpaikkakassana 1.9.1964 samanaikaisesti kuten kaikki sairausvakuutustoiminta Suomessa. Kassan nimi muuttui Rauna-Repola Oy:n Joensuun Tehtaitten Sairauskassaksi.

6.3 Lisäetuudet korvausten piiriin.

Kassa sai maksaa lisäetuuksia sairausvakuutuslain mukaisten korvausten lisäksi sääntöjensä puitteissa. Sääntöihin tuli muutoksia mm:

- * Lääkärin määräämä laboratorio- ja röntgentutkimus ja –hoito sekä fysikaalinen hoito tulivat korvattavaksi.
- * Jäsenmaksu aleni 0,7 %:iin jäsenen työnantajalta saamastaan palkasta.
- * Työnantajan maksama kannatusmaksu oli 0,3 % edellisessä kohdassa mainituista palkoista ja se tilitettiin kassalle säännöllisesti kerran kuukaudessa.

Sairausvakuutuslain mukaisesta toiminnasta ei aiheutunut kassalle mitään taloudellista riskiä, koska Kela korvaa lakisääteiset kustannukset ja maksaa lisäksi hallintokuluja.

Sairausvakuutuslain tultua voimaan tehtävät kassassa tulivat tietenkin monipuolisemmaksi ja vaativammaksi. Jo yksistään Kelan lainsäädännön tulkitseminen kassahoitajalle, joka yksin käytännön tilanteissa joutui ratkaisemaan asioita oli varmasti alkuaikana työlästä. Kela järjesti ennen toiminnan alkamista peruskurssin kaikille työpaikkakassanhoitajille, kuten myös Kelan omille virkailijoille, mutta käytännön tilanteet olivat hyvinkin erilaisia ja tulkinnanvaraisia. Kela on huolehtinut koulutuksesta jatkossakin, aina kun lainsäädäntö muuttuu ja sitäkin se on tehnyt paljon vuosien kuluessa. Kelan työpaikkakassojen tarkastajat käyvät myös vuosittain opastus- ja tarkastusmatkoilla. Virheitäkin on aina löytynyt, mutta eivät ne ole olleet yleensä kovin merkittäviä. Kela ja Sosiaali- ja terveysministeriö valvovat muutenkin kassojen toimintaa.

6.4 Sääntömuutokset viranomaisten tiukassa valvonnassa.

Kuten jo monta kertaa tässäkin historiikissa on tullut esille, ministeriö, nykyisin Vakuutusvalvontavirasto hyväksyy tai jättää hyväksymättä säännöt ja sääntömuutokset. Sääntöihin ei voi esittää aivan mielivaltaisesti mitä tahansa. Vuosittain kassa lähettää Kelalle ja Vakuutusvalvontavirastolle kopiot tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta sekä tiedot hallituksen jäsenistä ja puheenjohtajasta.

Sairausvakuutuslain myötä, niiden kassojen toiminta jotka pääsivät mukaan, on laajentunut, vilkastunut ja tietenkin monipuolistunut. Myös jäsenten kannalta on merkittävää se, että sairausvakuutuslain mukaiset palvelut voi saada samasta paikasta.

Vakuutuskassalaki edellyttää lakisääteistä toimintaa harjoittavalta kassalta määrätyn jäsenmäärän. Sairausvakuutuslain mukaista toimintaa voivat harjoittaa kassat, joiden jäsenmäärä on vähintään 300. Toimiville kassoille sosiaali- ja terveysministeriö on myöntänyt poikkeuksia, kun jäsenmäärä on alentunut alle kolmen sadan, niin myös Peltolan Sairauskassalle. Pelkkiä lisäetuuksia myöntävissä kassoissa jäsenmäärä on vähintään 100. Näiden kassojen sairausvakuutusasiat hoidetaan Kelan paikallistoimistossa.

6.5 Sairausajan palkanmaksu sairauskassan kautta.

Vuonna 1968 oli valmisteilla sääntömuutos, jonka mukaan työehtosopimuksen mukainen sairausajan palkkaa vastaava korvaus voitaisiin suorittaa päivärahana kassan kautta. Tämä edellytti työnantajan suostumusta, niin kuin kaikki muutkin sääntömuutosesitykset. Avustuskassojen Yhdistys laati sääntömuutoksen helpottamiseksi mallipykälät. Marraskuun kokous hyväksyi muutosesityksen ja ministeriö vahvisti sääntömuutoksen voimaantulevaksi .1.1.1969.

Sairauspäivärahaa eli täydennyspäivärahaa alettiin maksamaan sairauskassan kautta. Täydennyspäivärahan perusteet määriteltiin sääntöjen 13 §:ssä. Päivärahan maksun yhteydessä perittiin jäseneltä lisjäsenmaksua 20 % täydennyspäivärahan määrästä.

Kannatusmaksua työnantaja maksoi vähintään 13 §:n mukaisten täydennyspäivärahojen määrän. Jäsenmaksun periminen toteutettiin edelleen työnantajan palkanmaksun yhteydessä ja se oli 0,6 % ennakonpidätyksen alaisesta palkasta.

Täydennyspäivärahan maksaminen lisäsi tietenkin kassassa runsaasti työtä. Toisaalta lisjäsenmaksu, joka ei ollut verotuksessa vähennyskelpoinen kuten jäsenmaksu, jäi kassalle jäsenmaksutuloiksi ja paransi näin ollen kassan taloutta. Sillä olikin vuosien kuluessa erittäin suuri merkitys, koska varsinainen jäsenmaksu pyrittiin pitämään alhaisena. Täydennyspäivärahan verovapaudesta keskusteltiin jo silloin, ja myöhemmin monissa yhteyksissä. Paine verotuksen toteuttamiseen oli esillä keskusteluissa ja niin se 90-luvun alussa toteutuikin.

Vuonna 1968 ja sen jälkeisinä vuosina verovapauden säilyminen riippui vakuutusmaksutulojen määrästä. Verovapauden ehtona oli, että työnantajan sairauskassalle suorittamat kannatusmaksut on oltava korkeintaan 75 % kassan vakuutusmaksutulosta. Se tarkoitti sitä, että lisjäsenmaksun pitäisi olla vähintään 25 % täydennyspäivärahan määrästä. Kassan lisjäsenmaksu oli 20 % ja verovapauden säilyttämiseksi sitä jouduttiin nostamaan 25 %:n jäsenistön vastustuksesta huolimatta.

Samana vuoden sääntömuutos antoi mahdollisuuden niille jäsenille jotka olivat siirtyneet työntekijöistä toimihenkilöiksi, jatkaa jäsenyyttään kassassa. Muutenhan toimihenkilöt eivät kuuluneet kassaan.

6.4 Kansanterveyslaki tuli voimaan 1972 ja kunnalliset terveyskeskukset aloittivat toimintansa.

Kansanterveyslaki tuli voimaan 1972 ja kunnalliset terveyskeskukset aloittivat toimintansa. Niinpä kassa joutui taas muuttamaan sääntöjään. Jäsenille korvattiin kunnallisen terveyskeskuksen maksut, joita olivat lääkärintutkimus- ja hoito, röntgen- ja laboratoriotutkimukset sekä fysikaalinen hoito.

7. 1970-luvulla Rauma-Repola Oy:n Joensuun Konepaja rakennetaan.

7.1 Konepajan työntekijät liittyvät sairauskassaan.

Rauma-Repola Oy:n Joensuun konepajan rakennustyöt aloitettiin syksyllä ja konepaja aloitti toimintansa 1973. Työntekijöiden liittymisestä kassaan keskusteltiin 15.3.1973 hallituksen kokouksessa ja päätettiin järjestää tiedotustilaisuus kassaan liittyvistä asioista. Konepajan työntekijöiltä pyydettiin kirjallinen ilmoitus jäseneksi liittymisestä. Päätöksen oltua myönteinen, hallitus esitti sääntömuutoksen huhtikuun kokoukselle ja muutos tuli ministeriöstä hyväksyttynä 11.5.1973.

Konepajan työntekijöiden liittyminen kassaan lisäsi jäsenmäärää yli kolmellasadalla ja samalla myös kassan työmäärää. Niinpä kassanhoitajan toimi muutettiin päätoimiseksi 1.10. alkaen. Tähän saakka kassanhoitaja Jenny Nevalainen oli hoitanut kassaa sivutoimisesti omassa asunnossaan. Samassa yhteydessä kassa siirtyi yhtiön terveysaseman tiloihin ja oli siellä heinäkuulle 1993 saakka.

7.2 Sairauskassanhoitajan äkillisen poismenon johdosta sairauskassa kaaoksessa.

1.9.1974 kuoli yllättäen pitkäaikainen sairauskassanhoitaja Jenny Nevalainen. Hän tuli toimeensa helmikuussa 1948 ja hoiti tehtävänsä 26 vuoden ajan. Kassan toimintaan tuli katkos n. 1 ½ kuukauden ajaksi. Palkkakonttorit maksoivat sairauspäivärahasta ennakkoa tarvitseville. Tilanne olikin aika kaaosmainen ja käsittelemättömiä asioita oli valtavasti, kun uusi kassanhoitaja otti tehtävän vastaan 1.10.74. Jäseniä oli tuolloin yli 700.

7.3 Kassanhoitajaksi Maire Ikonen, toiminta vakiintuu ja uudistuu.

Sairauskassanhoitajaksi tuli Maire Ikonen Kelan Joensuun toimistosta, ja kassa palkkasi myös toisen toimihenkilön, Anja Kuivalaisen yhtiön sosiaalitoimistosta. Kun tämä yllättävän tilanteen aiheuttama kaaos ja ”paperitulva” oli asiakaspalvelun ohella viimeinkin saatu ajan tasalle ja tilanne rauhoittui, alkoi vähitellen sääntöjen muutostarpeet.

7.4 Hampaiden hoito korvauksen piiriin.

Lisjäsenmaksu, joka oli ollut 20 %, haluttiin nostaa 25 %:n. Siihen kassa oli pakotettu tulo- ja varallisuusverolain muutoksen vuoksi. Ja kuten jo aikaisemmin todettiin kannatusmaksun on oltava korkeintaan 75 % kassan vakuutusmaksutulosta, jotta kassa säilyttäisi verovapauden. Myös hampaiden ja proteesien hoito ja korjaus haluttiin ottaa sääntöihin ja saattaa näin säännöt ajanmukaiselle tasolle. Aikaisemmin korvattiin vain hampaiden poisto. Katsottiin, että onhan toki hampaiden hoito hyödyllisempää kuin niiden poisto. Sairausvakuutuslaki ei silloin vielä korvannut hammashoitoa, laki tuli vasta vuosia myöhemmin. Sääntömuutos tuli voimaan 12.8.1975 ja hallitus vahvisti loppuvuodeksi 125 mk hampaan poistosta, paikkauksesta tai muusta hampaiden ja proteesien hoidosta jäsenelle, joka oli kuulunut kassaan yhden vuoden. Tästä eteenpäin hallitus vahvisti vuosittain 100 – 300 mk suuruisen korvauksen.

7.5 Silmälasikorvaukset korvausten piiriin.

Kun kassalle alkoi karttua käyttörahastoon varjoa, alkoi hallitus jäsenten toivomuksesta esittää uusia korvauslajeja sääntöihin. Niinpä 1976 esitettiin sääntömuutos 12 §:ään, joka mahdollistaisi

silmäläsien korvaamisen. Sääntömuutos tuli voimaan 1.1.1977 ja silmälaseista korvattiin 100 – 300 mk kahden vuoden välein, vuoden kassassa olleelle jäsenelle, sen mukaan kuin hallitus vuosittain päätti. Sekä hammas- että silmälasikorvaukset ovat vuosien kuluessa nousseet sitä mukaa kun kassan talous on sallinut.

Samassa sääntömuutoksessa oli myös 2 §:n muutos, joka mahdollisti työnantajan kiinteistöissä työskentelevien henkilöiden, lähinnä talonmiesten ja siivoojien pääsyn kassan jäseneksi. Heitä oli silloin neljä – viisi henkilöä.

7.6 Sairauskassan 75-toimintavuosi.

1977 oli myös kassan 75. toimintavuosi. Tapahtumaa juhlistettiin tarjoamalla jäsenistölle kakkukahvit kevätkokouksen yhteydessä. Nyt alettiin myös miettiä, voitaisiinko apteekki- ja fysikaalisen hoidon palvelut saada jäsenille joustavammiksi. Sopimukset tehtiin Joensuun Vanhan Apteekin ja Fysikaalinen Hoitolaitos Mustosen kanssa. Otettiin käyttöön ensimmäinen luottokortti, jolla sai lääkärin määräämät lääkkeet apteekista maksutta. Ilmaisen hoidon Fysikaalisessa Hoitolaitoksessa sai lääkärin läheteellä.

Myöhemminä vuosina sopimuksia on tehty useiden hoitolaitosten ja apteekkien kanssa. Osa sopimuksista on purkautunut ja uusia on tullut tilalle. Sopimukset ovat osoittautuneet erittäin tarpeelliseksi ja käyttökelpoiseksi. Jäsenten asiointi on helpottunut ja kassallekin on ollut siitä etua.

8. 1980-luku vaikeuksien vuosikymmen.

8.1 Talous tiukoilla, alijäämät tilinpäätökset.

Vuoden 1981 tilinpäätös tuotti suuren alijäämän ja kassan hallituksen oli ryhdyttävä miettimään keinoja asian korjaamiseksi. Alijäämän syykin oli tiedossa. Suuret fysikaalisen hoidon ja lisäpäivärahan kustannukset. Yhtiöllä ei vielä silloin ollut omaa lääkintävoimistelijaa, joten kaikki fysikaalista hoitoa tarvitsevat kävivät joko Hoitolaitos Mustosella tai jossakin muualla. Kun jäsenmäärä oli suuri eikä omavastuuta ollut, muodostui niistä kassalle melkoinen lasku vuoden mittaan. Lisäpäiväraha, joka laskettiin täydennyspäivärahasta, oli kehittynyt liian suureksi ja sitä maksettiin 180 päivältä. Hallitus esitti sääntömuutoksen marraskuun kokoukselle, joka hyväksyttiin ja muutos tuli voimaan 1.1.1982.

- Jäsenmaksu nostettiin 1 %:n.
- Lisäpäivärahan perusteet muuttuivat ja maksuaika pudotettiin 130 päivään.

Samassa muutosesityksessä oli useita muitakin pykälä muutettavana, mutta niillä ei ollut talouteen vaikuttavaa merkitystä.

8.2 Rauma-Repola Oy tekee päätökset lopettaa toiminnat Penttilässä.

80-luvulla alkoi yrityksissä ja etenkin teollisuusyrityksissä ”saneerausbuumi”. Yhtiöitä myytiin ja ostettiin, joko osaksi tai kokonaan. Niin myös Rauma-Repola Oy myi 1985 puutyötehtaasta 30 % ruotsalaisille Swedich Match yhtiölle, loput 70 % jäi kuitenkin Rauma-Repolan Oy:n omistukseen. Sairauskassalle eikä työntekijöillekään tästä kaupasta seurannut mitään vakavampaa. Sääntöjen 2 § jouduttiin kyllä muuttamaan, kun yhtiön nimeksi tuli RR Ikkunakeskus Oy. Työntekijät saivat jatkaa entisinä työntekijöinä ja sairauskassan jäseninä.

Vuosikymmenen alkupuolella keskusteltiin useaan otteeseen toimihenkilöiden kassaan liittymisestä, mutta asiasta ei syntynyt päätöstä liian suurten näkemuserojen vuoksi. Vasta myöhemmin liittyminen toteutui.

Yrityskaupat jatkuivat ja niinpä sitten 1986 tapahtui se suurin ”rysäys”. Penttilän saha myytiin Oy W. Schauman:lle ja RR Ikkunakeskus päätettiin lopettaa. Se oli ehkä sairauskassan historian merkittävin tapahtuma, sillä kassan toiminnan jatkuminen oli todella ”vaakalaudalla”. Se ei ollut

järkyttävä tapahtuma ainoastaan kassalle, vaan oli myös todella huoli yli viidensadan ihmisen työpaikasta ja niiden menettämisestä. Asialle ei kuitenkaan voitu mitään. Yhtiö oli päätöksensä tehnyt ja siihen piti alistua. Sahan työntekijät siirtyivät uuden omistajan palvelukseen 1.11.1986.

8.3 Sairauskassan toiminnan jatkamisesta käsittelevä kokous Penttilän sahalta.

Lokakuun lopussa pidettiin kassan ylimääräinen kokous, jossa ratkaistiin kassan kohtalo. Koskaan aikaisemmin ei ole kassan kokouksessa ollut sellaista osanottajien määrää kuin silloin. Pitkälti toistasataa jäsentä oli läsnä kokouksessa, joista suurin osa oli tietenkin konepajalta sillä heitähän kassan toiminnan jatkuminen koski.

Käsiteltävänä kokouksessa oli ainoastaan sääntöjen 55 §, joka koskee kassan suoritustilaan asettamista ja varojen jakamista sen jälkeen tai toiminnan jatkumista. Sääntömuutos hyväksyttiin ja ministeriö vahvisti sen 15.12.1986. Kassa oli pelastettu ainakin toistaiseksi.

8.4 Neuvottelut uusien jäsenten hankkimisesta aloitetaan.

Kassan jäsenmäärä putosi alle sääntöjen määräämän 300 henkilön rajan, koska jäseniksi jäi vain konepajan työntekijät ja heitä oli silloin alle 200. Sairauskassan hallituksessa alkoi heti kiivas miettiminen uusien jäsenten saamiseksi kassaan. Lakihan edellyttää, että kassan jäsenten on oltava saman yrityksen työntekijöitä, vaikka he olisivatkin eri paikkakunnilla. Niinpä 1987 otettiin yhteyttä Savonlinnan Telakkaan, joka kuului myös

Rauma-Repola Oy:lle. Siellä ei ollut ennestään sairauskassaa. Henkilökuntaa telakalla oli n. 200 ja heitä asia kiinnosti. Useiden neuvottelujen jälkeen päästiin jo sääntömuutosasteelle. Samanaikaisesti neuvoteltiin myös konepajan toimihenkilöiden kanssa kassaan liittymisestä. Savonlinnalaiset olisivat halunneet liittää toimihenkilöt vapaaehtoisuuden pohjalta kassan jäseniksi, mutta Sosiaali- ja terveysministeriö ei sitä hyväksynyt. Kassan jäsenyys piti olla kaikille sama eli pakollinen.

8.5 Rauma-Repola Oy:n Savonlinnan telan työntekijät ja toimihenkilöt sekä Joensuun konepajan toimihenkilöt liittyvät sairauskassaan.

2.7.1987 pidettiin ylimääräinen kassankokous, jossa esitettiin lukuisia joukko pykälämuutoksia ja tSavonlinnan telakan työntekijöiden ja toimihenkilöiden sekä Joensuun konepajan toimihenkilöiden liittymistä kassan jäseneksi. 9.2.1988 antamassaan päätöksessä ministeriö hyväksyi suuren joukon muita pykäläiä, mutta pykälät 2.4.14 ja 41 jouduttiin käsittelemään uudelleen ylimääräisessä kokouksessa. Tällä välillä, vuoden 1987 lopulla oli Konepajan nimi muuttunut Lokomo-Forest Oy:ksi, joten 2 §:n muutos oli tarpeen jo senkin takia. Sääntöihin saatiin myös merkittävä muutos, koskien 3 §:n jäsenten vähimmäismäärää. Se saatiin pudotettua 250. Lain mukaan työpaikkakassojen vähimmäismäärä on 300, mutta poikkeus sallitaan entisille kauan toiminnassa olleille kassoille.

Monien vaiheiden jälkeen 18.4.1988 ministeriö hyväksyi sääntömuutoksen kokonaisuudessaan ja niin Savonlinnan telakan työntekijät, tekniset- ja teollisuus-toimihenkilöt kuin myös Joensuun konepajan tekniset- ja teollisuustoimihenkilöt sekä sairauskassan hoitaja tulivat kassan jäseniksi. Jäsenmäärä nousi yli kolmensadan ja huoli kassan tulevaisuudesta oli taas sivuutettu. Savonlinnan telakan väki toivoi, että he saisivat kassan palvelut paikan päällä, koska asia oli heille uusi ja tuntematon. Niinpä päädyttiin ratkaisuun, että kassanhoitaja kävi alussa kerran viikossa ja myöhemmin kerran kahdessa viikossa hoitamassa kassa-asiat telakalla.

8.6 Ylemmät toimihenkilöt ja eläkeläiset mukaan sairauskassaan.

Saman vuoden lopulla alettiin keskustella eläkeläisten ottamisesta sairauskassan jäseneksi. Laki oli muuttunut samana vuonna ja muutos mahdollisti entisten, eläkkeellä olevien jäsenten vapaaehtoisen liittymisen kassaan. Asiaa valmisteltiin seuraavan vuoden alkupuolella ja kyselyn

perusteella entisten jäsenten keskuudessa oli innostusta runsaasti. Sääntömuutos pantiin vireille ja asia käsiteltiin jo 28.8.1989 pidetyssä ylimääräisessä kokouksessa, joka hyväksyi sen.

8.7 Savonlinnan telakka lopetetaan, jäsenmäärä laskee huolestuttavasti.

Samaan aikaan kun valmisteltiin em. sääntömuutosta, tuli tieto Savonlinnan telakan lopettamisesta. Tämä oli tietenkin taas kova isku sairauskassalle. Oli tehty valtava työ, mutta ilo jäi kovin lyhytaikaiseksi. Viimeiset jäsenyydet telakkalaisten osalta päättyivät vuoden 1989 lopussa. Sen vuoksi eläkeläisten kassaan saaminen olikin tässä vaiheessa hyvin tärkeää, koska hyväksyi jäsenmäärä aleni jälleen sääntöjen määräämän rajan alapuolelle. Sosiaali- ja terveysministeriö sääntömuutosesityksen ja säännöt tulivat voimaan 1.1.1990. Sääntöjen 2 §:ää oli saatu muutettua jäsenmäärän vähimmäisrajaksi 200, joka oli tässä tilanteessa välttämätön.

Eläkkeellä oleville jäsenille kassan jäsenyys oli vapaaehtoinen, mutta kerran erottuaan, ei eläkeläinen voi enää uudelleen liittyä jäseneksi. Jäsenmaksu oli 1 % eläketulosta ja vähimmäismäärä oli kuitenkin 45 mk kuukaudessa. Työssä olevilta jäseniltä jäsenmaksu oli myös 1 % ennakonpidätyksen alaisesta palkasta, mutta enintään kuitenkin summa, joka oli 50 % suurempi kuin työnantajan palveluksessa olevien työntekijöiden keskiansio. Sairaanhoidon korvaukset olivat tietenkin kaikille samat, ainoastaan täydennys- ja lisäpäivärahaa ei eläkeläisille maksettu.

Samaan aikaan eläkeläisten kanssa tulivat kassan jäseneksi myös ylemmät toimihenkilöt johtoryhmää lukuun ottamatta. Johtoryhmä liittyi kassan jäseneksi vuonna 1997.

Eläkeläisiä liittyi kassan jäseneksi 83 henkilöä ja ylempiä toimihenkilöitä 7. Eläkeläisten jäsenmaksun periminen annettiin Eläkelaitoksen tehtäväksi, koska se oli helpoin ja joustavin tapa hoitaa asia. Eläkeläisten liittyminen kassan jäseniksi ei koskenut ainoastaan 1990 kassaan liittyviä, vaan kaikkia myöhemminkin eläkkeelle siirtyviä jäseniä, jotka olivat kuuluneet kassaan vähintään viisi vuotta.

Kassan jäsenyyden jatkaminen on vapaaehtoista eläkkeelle siirtyvälle jäsenelle. Siitä on kuitenkin ilmoitettava kuukauden kuluessa eläkepäätöksen saatuaan.

Myös perheenjäsenet, puoliso ja alle 18-vuotiaat lapset otettiin sairauskassaan SV-vastuulle. Heidän liittymisensä oli täysin vapaaehtoista, eikä tätä mahdollisuutta kovin paljon käytettykään. Perheenjäseniä liittyi kolmekymmentä.

9. 1990-luvulla uusien haasteiden aika.

9.1 Eläkeläisten jäsenmaksutulon arviot pettivät, kassalle suuri toiminnan alijäämä.

Eläkeläisten kassaan liittyminen tuotti 1990 kassalle suuren alijäämän, koska jäsenmaksu arvioiminen osoittautui liian pieneksi. Silloin ei vielä ollut lisäetuuksilla omavastuita, mutta ne jouduttiin toteuttamaan jo seuraavan vuoden sääntömuutoksessa. Kassa korvasi täysimääräisesti sairaanhoidon kustannukset vähennettynä sairausvakuutuslain mukaisella korvauksella. Kaikista kustannuksista, kuten sairaalan hoitopäivämaksusta, terveyskeskusmaksusta ja apuvälineistä ei sairausvakuutuslaki korvaa.

Hautausavustus nousi 2000 mk:n. Eläkeläiset saivat yhden edustajan sairauskassan kahdeksan jäsenen hallitukseen, josta viisi edustaa työntekijöitä ja kaksi työnantajaa eli osakasta.

9.2 Täydennyspäivärahat muuttuvat veronalaiseksi tuloksi, oli kova isku köyhälle kassalle.

Vuonna 1991 tapahtui jälleen suuria muutoksia kassan toiminnassa. Merkittävin niistä oli tieto täydennyspäivärahojen muuttamisesta veronalaiseksi tuloksi 1.1.1992 alkaen.

Kun 80-luvun lopulla muutettiin verotusta, olivat täydennyspäivärahat varmasti jo silloin virkamiesten ja poliitikkojen tarkassa ”syynissä”. Asiastahan oli keskusteltu jo vuosia, mutta aina

se oli kuitenkin saatu estetyksi. Kun sitten 1990-luvun alussa tuli Suomeen lama, oli kaikki tulot saatava veronalaiseksi, niin myös täydennyspäivärahat.

Tämä oli kassalle kova isku, koska silloin menetettiin täydennyspäivärahoista saatu lisjäsenmaksu ja sillä oli kassan talouteen erittäin suuri merkitys. Lisjäsenmaksut kattoivat lähes puolet jäsenmaksutuloista. Kun täydennyspäiväraha muuttui ennakonpidätyksen alaiseksi tuloksi, ei kassa tietenkään enää voinut periä jäseneltä lisjäsenmaksua 25 %, mutta pientä 1,5 %:n lisjäsenmaksua alettiin periä täydennyspäivärahasta 1.1.1995 alkaen.

9.3 Kassa muuttaa sääntöjään ja alentaa etuisuuksiaan. Kassan nimi muuttui Peltolan Sairauskassaksi.

Lisjäsenmaksun menetyksen vuoksi kassa joutui taas muuttamaan sääntöjään ja alentamaan etuuksia. Säännöt tulivat voimaan 1.1.1992 ja samalla kassan nimi muuttui Peltolan Sairauskassaksi. Kun yhtiön toiminimi ja omistussuhde alkoivat vaihtua tiuhaan tahtiin, katsottiin tarpeelliseksi ottaa käyttöön kassan oma, yrityksen nimestä riippumaton toiminimi. FMG Lokomo-Forest Oy muuttui FMG Timberjack Oy:ksi ja yhtiön kiinteistöjen omistus R-Asuntokiinteistöt Oy:ksi. Nämä muutokset tehtiin 2 §:n.

Jäsenmaksu nousi 1,5 % palkka- ja eläketulosta. Enimmäismäärä oli kuitenkin 135 mk ja vähimmäismäärä 80 mk kuukaudessa. 12 §:n mukainen lisäpäivärahan maksaminen lopetettiin. Sairaalan ja terveyskeskuksen hoitopäivämaksu lyheni 30 vuorokauteen saman sairauden johdosta. 10 %:n omavastuu tuli lähes kaikkiin sairaanhoidon kustannusten korvauksiin. Fysikaalisen hoidon kustannusten omavastuuksi tuli 20 %. Edellisen vuoden suuren alijäämän peittämiseksi kassa nosti jäsenmaksua kuuden kuukauden ajaksi 0,25 %.

9.4 Toiminnoissa siirrytään tietokoneaikaan.

Kela alkoi 80-luvun lopulla vaatia kassoja siirtymään tietokoneaikaan. Siitä oli keskusteltu useasti eri yhteyksissä mm. koulutustilaisuuksissa. Suuret kassat olivat jo siihen siirtyneetkin, mutta pienet kassat, vastustivat sitä kalliiden käyttökustannusten vuoksi. Kelan vaatimuksesta kassanhoitaja kävi paikallistoimistossa kerran viikossa käsittelemässä sairausvakuutuskorvaukset tietokoneelle. Tiedot siirtyivät suoraan Kelan Atk-keskukseen. Siihen saakka tiedot oli lähetetty kuittijäljennösinä Kelalle. Kelan tarkastuskäynnillä elokuussa 1992 asia nostettiin jälleen ”pöydälle”. Keskusteltiin tietokoneen yhteiskäytöstä Sirkkalan Sairauskassan kanssa kustannusten jakamiseksi. Kela suostui yhteiskäyttöön. Sopimus tehtiin syksyllä ja yhteistyö Sirkkalan Sairauskassan kanssa alkoi 1.1.1993. Tietokone sijoitettiin Sirkkalan kassan toimistoon, jossa kassanhoitaja kävi kerran viikossa käsittelemässä sairausvakuutuslain mukaiset korvaukset ja muut kassan toimintaan liittyvät asiat. Näin jatkui vuoden 1996 kesään saakka. Kustannukset olivat jo alentuneet, joten kassa pyysi Kelalta oman päätteen ja linjayhteyden Atk-keskukseen ja sopimus Sirkkalan Sairauskassan kanssa irtisanottiin. Tässä vaiheessa tietokoneella käsiteltiin vain sairausvakuutuslain mukaiset asiat, mutta vuoden 1997 alusta kassa siirtyi uuden kassanjohtajan (kassanhoitajan toimi muuttui 1.1.95 kassanjohtajaksi) myötä kirjapidon, lisäetuuksien ja kaikkien muidenkin asioiden osalta tietokoneaikaan. Samalla työaika muuttui neljään työpäivään /viikko.

9.5 Yhtiö lopettaa omat terveyspalvelut ja siirtyy ostopalveluihin.

1.1.1993 yhtiö lopetti työterveysaseman ja lääkärinpalvelut siirtyivät Lääkärikeskus Itelle. Yhtiön työterveyslääkäriä on 1.1.1974 alkaen toiminut Rainer Icen. Siitä lähtien hän on toiminut myös kassan luottamuslääkärinä. Toisena luottamuslääkärinä on vuodesta 1993 lähtien toiminut Tuula Sissala. Lääkärin palvelut ovat nykyisin helpommin saatavissa. Aikaisemmin yhtiön tiloissa lääkäriellä oli vain kaksi vastaanottopäivää viikossa, joten jäsenet joutuivat käyttämään paljon kaupungin muita lääkäreitä. Se lisäsi lääkärinpalkkiokustannuksia kassassa. Työterveyshoitajat ottivat vastaan viitenä päivänä viikossa terveysasemalla. Kaikkein kauimmin jäseniä palveli Tuula Jalonen, yli 20 vuotta. Työterveyshoitajina olivat myös mm. Pirjo Pennanen, Synnöve Suutela,

Anneli Metsälä, ja Agnes Poutiainen. Työntekijöiden määrän ollessa suurimmillaan, terveydenhoitajia oli kaksi. Tällä hetkellä työterveyshoitajina Lääkärikeskus Itellä toimivat Tuula Hämäläinen ja Tiina Väisänen.

9.6 Sairauskassan toimisto siirretään konepajalle.

Kun työterveysasema loppui, alkoivat jäsenet vaatia sairauskassan siirtoa konepajalle. Vaatimus oli aivan oikeutettu, koska jäsenetkin olivat siellä. Hallitus esitti työnantajalle pyynnön toimitilojen järjestämisestä ja niin muutto tapahtuikin elokuun alussa 1993.

Kassa joutui ”taistelemaan” 1990-luvun alkuvuodet alijäämien kanssa, varsinkin vuosina 1991 ja –92. Vaikka kassalle oli vuosien aikana, monen runsaan ylijäämän ansiosta karttunut pääomaa rahastoihin, ei monia kovin suuria alijäämiä voinut olla peräkkäin. Eniten kassan talouteen vaikuttivat jo aikaisemmin mainittu lisjäsenmaksun menetys, jäsenmäärän vähentyminen ja 90-luvun alkupuolen lomautukset, jotka vähensivät jäsenmaksutuloa.

Sääntömuutosta ryhdyttiin valmistelemaan ja siinä olikin suuri työ, koska vakuutuslainsäädännön muutos velvoitti kaikki kassat muuttamaan sääntönsä kokonaan. Kassan säännöt vahvistettiin keväällä 1994 ja ylimääräinen kassankokous hyväksyi ne 2.6.1994. Ministeriössä säännöt viipyivät kauan. Hyväksyttynä ne saatiin 18.1.1996, mutta sääntöjä voitiin ministeriön luvalla noudattaa jo 1.1.1995 alkaen.

Sairaanhoidon kustannusten omavastuuosuudet nousivat seuraavasti:

- * Lääkäripalkkiot 25 %:n
- * Terveyskeskusmaksu 20 %:
- * Lääkäri määräämät lääkkeet, kliiniset ravintovalmisteet ja puhdistus sekä sidostarvikkeet 20 %:n
- * Poliklinikkamaksu 20 %:n
- * Hammaslääkäri palkkio, kun kysymyksessä on sv-lainsäädännön tarkoitetun muun sairauden kuin hammassairauden parantamiseksi välttämätön hoito 20 %:n
- * Laboratorio-, röntgentutkimuksen ja fysikaalisen hoidon omavastuut pysyvät entisellään eli edellisessä 10 % ja jälkimmäisessä 20 %.
- * Silmälasin- ja hammaskorvauksissa ei tapahtunut muutosta, koska ne vahvistetaan vuosittain marraskuun kokouksessa. Tosin ne ovat ensimmäisistä korvausmääristä nousseet moninkertaiseksi. Ensimmäinen hammaskorvaus oli 125 mk ja silmälasikorvaus 350 mk, nyt molemmat ovat 130 euroa eli 773 mk.

Uuden vakuutuslainsäädännön mukaan kassan rahastot ovat vararahasto ja käyttörahasto (aikaisemmin lisäavustusrahalisto). Rahastojen kartuttaminen ja käyttö on säännöissä tarkoin määritelty, varsinkin vararahaston. Tilintarkastajista uusi laki määräsi, että yhden tilintarkastajan varamiehineen on oltava Keskuskauppakamarin tai Kauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja (KHT tai HTH). Uuden lain mukaan kassassa tuli olla kassanjohtaja, joten kassanhoitajasta tuli kassanjohtaja.

9.7 Samansuuruiset jäsenmaksut

Jäsenmaksua ei tämän sääntömuutoksen yhteydessä muutettu, mutta vuonna 1998 nostettiin alaraja 95 mk ja yläraja 140 mk ja jäsenmaksu sidottiin työntekijäin eläkelain 9 §:n mukaiseen indeksiin. Vuoden 2001 alusta alkaen jäsenmaksu on kaikilta jäseniltä samansuuruisen (138 mk) ja se on sidottu edellä mainittuun indeksiin.

10. Sairauskassan hallinto.

10.1 Hallitusten puheenjohtajat

Vuoden 1993 lopussa pitkäaikainen hallituksen puheenjohtaja Kaarlo Ryhänen jätti tehtävänsä ja siirtyi eläkkeelle. 1.1.1994 valittiin puheenjohtajaksi Pentti Keskisalo ja hän jatkaa tehtävässä edelleen. Useiden puheenjohtajien toimikausi on jatkunut pitkään, vaikka puheenjohtaja valitaan vuosittain. Edellä mainittujen lisäksi pitkäaikaisia puheenjohtajia olivat Antti Laatikainen. Erkki Karttunen. Pitkäaikaisuus kertoo jäsenten luottamuksesta ja tyytyväisyydestä.

10.2 Sairauskassan johtajat

1.11.1996 jäi kassaa 22 vuotta hoitanut Maire Ikonen eläkkeelle ja hänen tilalleen valittiin Saara Pulkkinen.

10.3 Sairauskassan hallituksen jäsenet ja varajäsenet.

Jäsenistön varsinaiset ja varaedustajat sekä yhtiön varsinaiset ja varaedustajat.				
Nimi	varsinainen jäsen	varajäsen	yhtiön edustaja	yhtiön varaedustaja
Maire Ikonen	1998-			
Hannu Ahonen	1997-			
Martti Kankaanpää	1994-1996	1998-2000		
Pentti Mielonen	1993-	1987-1992		
Saul Tahvanainen	1991-			
Aune Paajanen	1990-1993	1994-1995		
Vesa Sivonen	1990-	1988-1989		
Vilho Nuutinen	1989-1993,1996	1997-2000		
Antti Junttila	1989-1992	1993-2000		
Raimo Luukkonen	1989-1990			
Kauko Kotkajuuri	1988-1993			
Eerik Luostarinen	1988-1989			
Markku Rasimus	1988-1989			
Kaarlo Ryhänen	1987-1993	1994-1997		
Pentti Keskisalo	1987-1988,1994-	1989-1990		
Aila Tuononen	1987-1988,1990-1993			
Pauli Suvanto	1987			
Esko Kokko	1987			
Aulis Könönen		2000-		
Ritva Pääkkönen		1998-1990		
Pirkko Turunen		1996-1999		
Eino Holopainen		1991-2000		
		1991-		
Kalevi Kautto		1993,1996		1987-1989
Urho Kolehmainen		1987-2000		
Riitta-Liisa				
Sammalisto		1987-1988		
Jorma Moilanen			1987	1990-
Niilo Venäläinen		1987		
Kauko Louhelainen		1987		
Raimo Sorjonen			1992-	1988,1990-1991
Timo Helminen			1988-1989	
Kaija Varis			1987-1997	

	1987,1990-	
Eerik Lähteenmäki	1991	1989,1992
Timo Ojala	2000-	1998-1999

10.4 Tilintarkastajat ja varatilintarkastajat

11. Kassin	Nimi	tilintarkastaja	varatilintarkastaja	jäsenmäärät.
	Paavo Kaltiainen	1991-	1989-1990	
	Kyösti Sinkkonen	1987-1988,1994-	1990-1993	
	Seppo Ratilainen		1998-1999	
	Pauli Nissinen		1994-	
	Aune Pulkkinen		1994,2000-	
	Martti Toivanen			
	Seppo Tirronen			
	Henry Heino	1989-1993	1987-1988,1995-1997	
	Reino Jämsä	1989-1990	1991-1993	
	Arto Savinainen	1987-1988		
	Reino Kupiainen		1987-1988	
	Eero Piironen			

11.1 Jäsenmäärän tarkastelussa huomioitava.

Kassin jäsenmäärät vuosina 1938 – 2001							
Vuosi	jäsenet	Vuosi	jäsenet	Vuosi	jäsenet	Vuosi	määrä
1938	399	1954	346	1970	424	1986	158
1939	187	1955	358	1971	415	1987	142
1940	273	1956	310	1972	420	1988	351
1941	ei tietoa	1957	415	1973	712	1989	177
1942	225	1958	400	1974	698	1990	264
1943	216	1959	416	1975	731	1991	255
1944	225	1960	416	1976	798	1992	294
1945	176	1961	381	1977	730	1993	240
1946	613	1962	384	1978	747	1994	330
1947	612	1963	387	1979	802	1995	354
1948	371	1964	341	1980	850	1996	308
1949	554	1965	337	1981	828	1997	337
1950	658	1966	360	1982	733	1998	320
1951	334	1967	378	1983	632	1999	326
1952	422	1968	424	1984	587	2000	339
1953	376	1969	415	1985	521	2001	326

Jäsenmäärän kehitystä tarkasteltaessa on todettava, että alku vuosikymmeniltä ei ole tilastoituja tietoja, mutta oletettavasti jäseniä on ollut muutamia satoja. Vuosina 1939 – 1945 on selvästi nähtävissä sodan vaikutus jäsenmäärään ja sitten taas sodan loputtua on jäsenmäärissä selvä nousu. 50- ja 60 -luvuilla jäsenmäärä on pysynyt 300 – 400:n

molemmin puolin. 70 -luvun alussa alkoi selvä nousu. Yhtiö palkkasi lisää työntekijöitä ja konepaja aloitti toimintansa. Huippu jäsenmäärässä saavutettiin 1980, jolloin jäseniä oli 850 ja alhaisin 1987, jolloin jäseniä oli vain 142. Saha ja Ikkunakeskus oli juuri lopetettu, eikä uusia jäseniä oltu vielä saatu. Notkahduksia jäsenmäärässä oli silloin tällöin esim. vuosina 1982 – 84, jolloin pari sataa henkilöä jäi kahden vuoden aikana työttömyyseläkkeelle. 1977 konepaja vähensi henkilökuntaa muutamilla kymmenillä. Sahan ja Ikkunakeskuksen loppuessa lokakuussa –86 oli jäseniä vielä yli 500, mutta vuoden lopussa vain 158. Savonlinnan telakan väki ja toimihenkilöt lisäsivät jäsenmäärän 351:n, josta se taas putosi telakan lopettamisen jälkeen vuonna 1989 alle kahden sadan. Eläkeläisten ja perheenjäsenten myötä 1990 alkoi jäsenmäärä taas nousta lähelle kolmea sataa ja 31.12.2001 oli 326 jäsentä.

11.2 Kassan maksamien korvausten kehitys

Kun tarkastellaan sairauskassan korvausten kehitystä vuosikymmenien jopa sadan vuoden ajalta, on se voimakkainta ollut 1960 –luvulta, jatkuen 1990 –luvun alkuun saakka, jonka jälkeen jouduttiin tekemään rajoituksia omavastuiden muodossa. Tosin korvaukset ovat hyviä nytkin, eivät omavastuut sentään niin mittavia ole.

Vakka suomalainen sosiaaliturva on teollisuusmaiden kehittyneimpiä, jättää se silti tilaa tämänkaltaiselle omakustanteiselle sairauskassatoiminnalle ja varsinkin, kun siinä rinnalla voi toteuttaa lakisääteistä sairausvakuutusta. Kun verrataan sairauskassojen maksu – hyötysuhdetta esimerkiksi vakuutusyhtiöiden yksityisiin vakuutuksiin, ”päihittää” varmasti sairauskassan korvaukset nämä. En ole koskaan kuulut, että vakuutusyhtiöt maksaisivat yksityisestä vakuutuksista esim. hammashoidosta tai silmälaseista.

Pakollinen kassan jäsenyys on joskus aiheuttanut ”jupinaa” ja joku voi kokea maksavansa enemmän kuin hyötyvänsä. Mutta kaikissa vakuutuksissa on riskinsä ja vakuutusta on yleensä maksettava etukäteen. Kukaan ei tiedä huomista. Voit sairastua tässä ja nyt. Viimeistään silloin huomaat, kuinka tarpeellinen sairauskassa on. Ja harvapa meistä selviää elämänsä läpi tarvitsematta lääkärinpalvelua, lääkkeitä, tutkimuksia tai hammashoitoa, puhumattakaan silmälaseista, joita jokainen, varsinkin ikääntyessään tarvitsee.

12. Uusi vuosituhat

12.1 Timberjack Oy myydään Amerikkalaisille.

Tultiin uudelle vuosituhatkalle. Konepajan omistajana oli Metso konserni ja vuonna 2001 yhtiö siirtyi amerikkalaisen A John Deere Company:n omistukseen. Kassan toimintaan omistajan vaihdokset eivät ole vaikuttaneet. Kassa voi aloittaa toisen vuositatuksensa suotuisissa merkeissä, tulevaisuudestaan ei kukaan tiedä.

Vuosi 2002 on Suomen historiassa merkittävä. Vuoden alussa Suomen markka poistuu maksuvälineenä, vaikka sitä voidaankin käyttää vielä helmikuun loppuun saakka. Tilalle tulee euro, Euroopan Unionin yhteinen raha. Suomi liittyi 1996 Euroopan Unioniin, jonka seurauksena tämä suuri muutos tapahtui. Moni kokee sen pettymyksenä, koska oma raha koetaan itsenäisen maan symbolina ja nyt se menetettiin.

Näin päättyi kaksi merkittävää ajanjaksoa – Peltolan Sairauskassan ensimmäinen vuosisata ja Suomen markan historia.